

NAGYVÁRAD

Abonementi ár: Vidéken egy hora 50 lei.
Nagyváradon: egy hora 40 lei

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly u. 10.
(Szilágyi Dezső)-utca

Dr Zigre Miklós lemondását a kamara ismét nem fogadta el

Dr Zigre Miklós Nagyvárad képviselője — mint annak idején a Nagyvárad megírta — ismét lemondott mandátumáról. Tudvalevőleg dr Zigre idestova másfél éve kilépett a liberális pártból és ekkor letette a képviselői megbízatást is. A kamara azonban ezt a lemondást nem fogadta el. Nagyvárad városának ilyen formán volt is, nem is volt képviselője. Dr Zigre belátta, hogy ez a helyzet tarthatatlan; a kamara határozata egyszerűen megfosztja Nagyváradot képviselőküldési jogától, ezért egy fél évvel ezelőtt lemondását megismételte és ezt eljuttatta megindokoltnak a kamara elnökségéhez.

Azóta nem került napirendre a kamara Nagyvárad mandátuma. Most a kamara újabb megnyitásokor azonban ismét tárgyalták a lemondásokat. Dr Zigre nagyvárad és Zierelsohn rabbi kisenevi képviselők lemondását ismertette — a bukaresti lapok szerint — az elnök és a kamara mind a két lemondást visszautasította.

Nagyvárad város tehát ismét képviselő nélkül áll. Bajainkba, — amelyek csöstell zúdolnak reánk — nincs kihez folyamodnunk. Elvégre lehet, hogy dr Zigre Miklós így is állana a közönség rendelkezésére, de mióta ő a mandátumról lemondott, Nagyváradon senki sem érzi magát jogosítva arra, hogy őt közügyben felkeresse.

Itt most már dr Zigrének kell döntenie. El kell határoznia, hogy ezek után is ragaszkodik-e lemondásához, vagy pedig újból bemegy-e a kamarába. Elvégre már arról volt szó egyszer, hogy miután a lemondást a kamara nem fogadta el, dr Zigre Miklós felszabadult a liberális párttal szemben minden obligótól, minden fészelvezettségtől és ismét résztvesz a kamara üésein. Ezuttal a kérdés ismét aktuálissá válik. Dr Zigrének nyilatkoznia kell. Ha visszatér a képviselőházba: akkor legalább tudjuk, hogy Nagyváradnak tényleg van ismét képviselője, ha pedig tovább ragaszkodik a lemondáshoz, e város polgárságának kell a kamarát felszólítania valamilyen formában, hogy fogadja el dr Zigre lemondását, mert az effajta botcsinálta képviselőségen semmiféle áldás nincs. Igaz, hogy dr Zigrét nem választották meg, hanem csak a választási elnök jóvoltából kapta a mandátumot, az is igaz, hogy a választói névjegyzékben olvasható név számú választó szerepel, hogy még egy választás esetén se lehet szó a közvélemény megnyilatkozásáról — mindamellett azt a férfiut, aki magát e mandátum birtokosának vallja, közérdekű szenvedéseinkben, bánatainkban mégis jogunk van segítőül igénybe vennünk.

Érdekes, hogy ugyanakkor, amidőn a parlamenti tudósítások szerint Zigre Miklós lemondását nem fogadták el, azt is jelentik, hogy Tancred Constantinescu az új kereskedelmi miniszter, akinek eddig nincs mandátuma. Biharban fog fellépni képviselőnek. (A lapok egyszerűen azt írják, hogy Biharban kap mandátumot. Csak úgy ajándékképen). Ha Zigre Miklós lemondását tényleg nem akceptálták, úgy dr Andru Szevér szalárdi mandátumáról

lehet szó; Andru tudvalevőleg szintén visszaadta a kamarának mandátumát, de az lemondását se vették annak idején tudomásul. Lehet azonban, hogy most miután az új miniszterek egyike-másikának szükség van mandátumra, az Andru megismételt lemondását elfogadták és így Szalárdon választás lesz.

De akár Nagyváradról, akár Szalárdról van szó, mind a két kerületben tudvalevőleg a magyarság van többségben. Tehát ha kisebbségi mandátum felett rendelkeznek úgy, mintha magának a lakosságnak semmi köze nem is volna hozzá, hogy ki fogja őt képviselni a kamarában.

Az új szász kormány letette az esküt

Anglia nem ismeri el a rajnai köztársaságot

Drezdából jelentik: A szász országgyűlés éjjeli ülésén Winkler elnök megeskettette Faellisch új miniszterelnököt. Ezután az ülést megszakították, hogy a miniszterelnök az új kormányt megalakíthassa. Az új kormány tagjai: Liebmán helyettes miniszterelnök és belügyminiszter, Held pénzügyminiszter, Fleisschner közoktatásügyi miniszter, Net igazságügyminiszter, Elsner szakszervezeti titkár és munkaügyi miniszter. A legközelebbi ülés kedden lesz, napirendjén a kormány nyilatkozata és annak vitája, valamint Kayser német néppárti javaslatára szerepel az országgyűlés feloszlításáról.

Düsseldorfi jelentések szerint Alzbach kikiáltották a rajnai köztársaságot. Baumszolderben a szeparatisták megszállták a városházát. A közönségi tanács helyén marad.

Bochumban a kommunisták titkos ülésén elhatározták, hogy a köztársasági mozgalommal szemben várakozó magatartást foglalnak el.

Erhardt kapitány különítmény főparancsnok további előnyomulása valószínű. A határokat megerősítették. Thüringiát másrésztől Hitler is fenyegeti. Osztagai gépfegyverekkel és ágyúkkal operálnak.

Az a tény, hogy Anglia nem ismerte el a Rajnai köztársaságot: a szeparatizmus hangulatának nem kedvezett.

Az angolok már második jegyzéket intézik e tárgyban Poincaréhoz, figyelemztetve a francia elnököt, hogy bármely német tartomány elszakítása illuzóriussá tenné az egész német jóvátételt, miután az újonnan keletkező államok a békeszerződést nem írták alá.

Bratianu háborús gazdagodással vádolja Maniut

Bukarest, november 2. A kamara szerdai ülésén Maniu Gyula felolvassa a nemzeti párt deklarációját. Ebben újból törvénytelennek bélyegzi a mostani országgyűlést. Foglalkozik a nyilatkozat az ország szomorú gazdasági helyzetével, a külföldi tőke magatartásával, a külföldi kölcsön meghiusulásával. Becsületességet, törvényességet és jogfolytonosságot követel a közigazgatásban és a közgazdaságban. Részletesen foglalkozik Erdély sivatár közállapotaival. Nemzeti bűnnek mondja azt a rendszert, ahogy Erdélyt és a Bánátot kezelik. Ecseteli az ipar és kereskedelem pusztulását Erdélyszerte. Bukovina hallatlan korrupció alatt nyög. Besszarabia sorsa egyszerűen tragikus. A kormány a csatolt területeken késlelteti a lelki egyesülést.

Bratianu miniszterelnök válaszolt a deklarációnak. Azt fejtegeti, hogy Maniu nem ismeri a régi királyság politikai küzdelmeit. Felhívja Maniut, fűrkéssze ki, hogy ki gazdagodott meg a háború után? Mi, vagy önök? Kinek van ma több palotája, mint tegnap volt? Nekünk vagy önöknek?

Dr Lupu: És ezt meri ön mondani azok után, hogy Constantinescu a kabinetjében van. (Tiltakozás a többségben.)

Felkiáltások: Rendre! Rendre!

Lupu: Miféle rendre? Ugy van, a mint mondtam. Odaadták az ország vagyionát Constantinescunak. Kinek van ma a legtöbb részvénye? (Zaj.)

Michalache: Mért törölték el Titulescu adótörvényét?

Bratianu miniszterelnök ezután kifejti, hogy a külfölddel a legjobb össze-

kötetés megteremtésén fáradoznak. Mi nem vagyunk a külföldi tőke ellen, hanem csupán nemzetközi pénzkalandorok ellen.

Bukarest, november 2. A kamara szerdai esti ülésén a kormány tagjai közül megjelentek Bratianu Vintila, Lepedatu, Saveanu és Mosoiu miniszterek. Napirend előtt Toni tiltakozik az ellen, hogy a nemzeti párt vasárnapra hirdetett tüntetését betiltották.

Juca kéri a kormányt, segítsen a háború alatt tönkrement gazdákon.

Lascu Demeter az erdőirtások ellen kér sürgős intézkedést.

Mraejeu a tanítók fizetésrendezését sürgeti. Angelescu közoktatásügyi miniszter elismeri, hogy a tanítók helyzete nehéz, igéri, hogy minden lehető el fog követni, hogy ezen változtasson. Ezután az ülés véget ért, a legközelebbi ülést szombaton tartják.

A szenátus ülésén Vaitoianu miniszter benyújtotta a munkaügyi minisztérium szétválasztásáról szóló törvényjavaslatot. Duca külügyminiszter pedig benyújtotta az új belügyi államtitkárságról szóló javaslatot. A szenátus mindkét javaslat tárgyalására kimondotta a sürgősséget. Ezután zárt ülésen tárgyalták a felirati válasz megszövegezését. Az ülés újbóli megnyitása után igazolták Szóts Géza mandátumát, majd áttértek a munkaügyi minisztérium szétválasztásáról szóló javaslat tárgyalására. Costasescu bírálja a javaslatot, azt feleslegesnek és költségessnek tartja, mert csak újabb terheket ró az államháztartásra. Marzescu miniszter válaszol a felszólalásra, kifejti a törvény szükségességét, majd felemlíti, hogy ösz-

szesen évi 150 ezer lei többletkiadásról van csupán szó, ennyit tesz ki a miniszter és az államtitkár fizetése. A személyzetet a már meglevő osztályokból veszik át. Ezzel a szenátus ülése véget ért.

Bukarest, november 2. Marzescu igazságügyminiszter mellé államtitkári címmel Dolj Jonescu semmitőszéki tanácsost nevezi ki a király. Tatarescu kisebbségi államtitkár csak holnap teszi le az esküt, mivel Bratianu miniszterelnök florici birtokáról csak holnap tér vissza. A két belügyi államtitkár ma megbeszélést tartott és megállapodtak, hogy együttesen fogják vezetni a belügyminisztériumot és pedig a politikai ügyekkel Tatarescu, a közigazgatási ügyekkel Franascovi foglalkozni.

Marzescu igazságügyminiszter — a Lupta értesülése szerint — folytatni fogja az igazságszolgáltatás egységesítésének munkáját. Hír szerint a Florescu által készített új lakbérjavaslatot az új igazságügyminiszter módosítani fogja és csak karácsony után terjeszti a Ház elé.

A Rador jelentése szerint Ferdinánd király tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta Goga Oktaviánt, aki az audiencia után Goldis Lászlóval folytatott megbeszélést.

Az új maximális árak

Nagyvárad város tanácsa a spekulatörvény alapján 1923 november 4-étől kezdődőleg Nagyvárad területére a következő maximális árakat lépteti életbe.

Liszt és kenyér: A 40% kiörlésű barna kenyérliszt kilója 5 lei ab malom, ezen árhoz kezelés, bétlyeg és más költségek címén kgr. 50 bani hozzászámíthatók. Főzöliszt ab malom kgr. 8.50 lei. O-ás liszt ab malom 9.50. Lisztárak detailban: 40% kiörlésű kenyérliszt vizontelárusítóknál kgr. 5.75. Főzöliszt vizontelárusítóknál kgr. 8.75. O-ás liszt kgr. 9.75. Kenyér: A barna kenyér a kereskedelmi és belügyminisztérium 25601—1923. számú rendelete szerint 1 kiló 5 lei, vizontelárusítóknál 5.75. Főzölisztből készült kenyér vizontelárusítóknál 9 lei. O-ás lisztből készült kenyér vizontelárusítóknál 10 lei. Rozskenyér 5.75.

Tej: 1 liter tehéntej 5 lei és házhoz szállítva 5.50 lei.

Hús: 1 kiló sziv, máj, vese, tüdő 5 lei, 1 kiló marhahús legfeljebb 25 deka csonttal 16 lei, 1 kiló szopós borjúhús 25 deka csonttal 20 lei, 1 kiló sertéshús I. 34 lei, II. 32, 1 kiló hár vagy zsir 65, 1 kiló juhús 14 lei.

Vendéglői árak I., II. és II. oszt. vendéglők szerint: Husleves 2, 1.50, 1 lei, marhahús szósszal (200 gram hus 20 gram szósz) 8, 7.50, 6.50. Minden néven nevezendő száraz vagy zöld főzelék 100 gr. marhahússzal 8.50, 8, 7. Főzelék feltét nélkül 6, 5, 4.50. Főzelék 100 gr. sertésfeltéttel 13, 11, 10. Borjúpaprikás (200 gr. hússal) 10.50. 8, 6. Bográcsgulyás (100 gr. hússal) 9.50, 7.50, 6.50. Sülték: Sertéshusból készült sült 200 gr. hússal foghagymás sült, párolt marhasült, fehérpecsenye, marhaszegy, szalonnás sült 10, 8.50, 6.50. Borjúhusból készült sült (200 gr. hússal), borjúvesés, borjúcomb 11.50, 10.50, 8.50. Egy adag tézta (főtt) mákkal, dióval, káposztával stb. 8, 7, 5 lei.

Kávéházi és cukrászdai árak: 1 fehércávé föl-lel 6, 4.50, 4 lei, fehércávé köztisztviselőnek és katonának 4, 3.50, 2 lei. Egy pohár tej cukorral 3, 3, 2 lei, köztisztviselőnek és katonának 2.5 2 lei. Egy darab kalács 1.50 lei.

Megkezdte a város az új költségvetés összeállítását

Mi lesz az új közigazgatási törvénnyel?

A múlt évben, mint ismeretes, a költségvetést a város csak tört esztendőre állította össze és a minisztérium is ekként approbálta. Hogy a késedelemből származó hatványoknak elejét vegyék, Bucico polgármester is rendeletet adott ki az összes tanácsosok részére, hogy restoriják jövő évi költségvetését 1924 január 1-től december 31-ig állítsák össze.

A tanácsosok már hozzá is kezdtek az anyagfeldolgozáshoz s amikor készen lesznek, a szakosztályok büdzséi elsősorban a főszámvonóseg feldolgozása elé kerülnek. Csak a főszámvonóseg tanulmányozása után kerül a jövő évi költségvetés a tanács plénuma elé, hogy beható megvitatás tárgyává ténessék.

A költségvetés elkészítése az idén még körülményesebb a tavalyinál is, mert az önkormányzat megnyitása jórészt megszüntette a városi tanácsok hatáskörét. Most fog teljes kidolgozást nyerni a taxák, illetékek és mindazon jövedelmek kidolgozása és realizálása, amelyekre felhatalmazást adnak a tavalyi rendelet törvények. Arról, hogy a költségvetés a már készülő új közigazgatási törvény figyelembevételével készüljön el, mely demokratikusabb autonómiát nyújt a városoknak, a jelenlegi helyzet szerint, szó sem lehet.

Az adófizető polgárság rokkadozik az adóterhek föl, de belezárás nem illeti, hogy hova fordítják a jövedelméből elvont igen tekintélyesnek nevezhető hányadot.

Egyesítették az agrárbizottságokat

A megyei agrárbizottság, a járási agrárbizottságoknak elsőfokú felelősségi fóruma eddig két részleiben működött. Az egyik a bizottság a törvényszék épületében Radulescu Péter táblabíró elnöksége alatt. A másik megyei agrárbizottságnak a kir. tábla földszintjén volt a hivatalos helyisége és Manescu János kolozsvári táblai tanácselnök vezetése alatt hozta határozatait. Ez utóbbihoz tartoztak a csékei, vaskóhi és belényesi járási bizottságok határozatai ellen beadott felelőzések. A Manescu tanácselnök bizottsága lefárgyalta a múlt hónap elején az összes hozzá beadott ügyeket, úgy, hogy a két bizottság fenntartása feleslegessé vált s ezért az igazságügyminiszter a két bizottságot most egyesítette Marzescu János tanácselnök elnöksége alatt. Radulescu Péter táblabíró pedig saját kérésére Kolozvárra helyezte át.

Az egyesített megyei agrárbizottság a kir. törvényszék épületének földszintjén a 18-as számú szobában tartja tárgyalásait. Elő tárgyalását tegnap tartotta a bizottság gróf Degenfeld József székfoglaló 260 holdas erdőbirtokának kisajátítása ellen beadott felelőzésekre. A birtok egy részét a margittai járási bizottság

kisajátította azon a címen, hogy a tulajdonos repatriált. A megmaradt részt gróf Degenfeld még 1917-ban eladta Poroszlay József földbirtokosnak és Szabó János földművesnek. A földigénylő parasztság megfélebbítte Szoboszlay és Szabó János adásvételi szerződését és annak megsemmisítését, illetve a vásárolt birtok szétosztását kérte.

A tegnapi tárgyaláson Poroszlay képviselőjében dr. Pelle János ügyvéd kérte a felelőzések elutasítását, mert az a törvényes határidőn túl nyújtották be. A bizottság elfogadta az ügyvéd álláspontját és a parasztság felelőzését elutasította.

Halottak napja a temetőben

Az őszi virágait egész napon át vándorló tömeg hordta mindenszentek ünnepén a csodálatosan szép ösztőben pompázó sírkertekbe. A temetők némaságát emberi szavak csengése, sírok fölötti imák sutlogása verte fel. Milliós és milliós apró virágot küldött a szeretet, kegyelet emlékeztetése a sírok fölé és a kora délutáni órákban már számtalan síron felgyújtották a gyertyácskákat és a megváltó keresztje körül imádkozó emberek térdeltek egész napon át.

A közélet ismertebb embereinek sírjai körül megáll pillanatra a hőmpölygő tömeg. Iványi Ödön sírjánál 30 esztendő múltán már sokan állnak kérdő tekintettel. A Szigligeti Társaság világított a kiváló újságíró hantja fölött. Ugyanez a Szigligeti Társaság felgyújtotta a kegyelet lángjait volt lelkes tagja: Láng József fölött az elhunyt kicsi árvának gyertyái mellett és a Schlauch-téren a Szigligeti szobrárt lámpákkal díszítette fel, melyeket Veiszlócs Lajos adott a nagy költő iránti tiszteletből.

Kora délután világított a püspökség is báró Bémer Pál püspök, Romer Floris és a klérus többi halottjai sírján. A színház igazgatósága Somogyi Károly, Vank István, Hunyady József és a színház többi régi halottjai fölött gyújtott mécszet a kegyelet ünnepén. Nem hiányzott a virágja és a gyertyája a névtelen megemlékezőnek az idén sem Rulikovszky Kázmér sírjáról és felgyulltak a lángocskák olyanok sírján is, akiknek már itt senkije sincs, repatriált családok elhagyott sírjain. A tűzoltó parancsnokság meggyújtotta tábláját Mezey Mihály hajdani parancsnoka fölött. De a szeretetnek megbízó tanúságát tetle a Vasúttörő és gépgyár munkássága is a gyár tavaly elhunyt fiatal mérnökének, Linz Imrének sírját lakértéssel vette körül, virágokkal szórta be, az özvegy gyertyái mellé oda-

Dr Lukács Béla

egyetlen művészi matinéja vasárnap d. e. 11 órakor az „Apolló” moziban. Helyárak: 10, 20, 30, 40 Lei. — Jegyek még kaphatók az Apolló pénztáránál.

CEZARINA

világ-szenzáció.

Dorian Filmszínház

Rendezte:

Joe May.

Főszerepben:

Mia May, Michael Bohnen

I. rész szombat, vasárnap

Rendes helyárak!

arta a maga mécsesét és késő estig a munkásság egy tagja díszőrséget állt.

A hősök sírjára dr. Péder Ottó helyezte el a áros koszorúját.

Az utóbbi években szokásba jött, hogy minden világitanak a sírok fölött, a világháború után özvegye nem várja meg a késő estét. Bár az idén sokkal tovább maradt a ködség a temetőben, mint a múlt években, mégis a hét órai harangozásra a legtöbb síron kiadták a gyertyák és esti nyolc órára már keltette birodalmát ismét a csönd.

A népszövetség főtitkára kimagyarázza bukaresti nyilatkozatát

Budapestről jelentik: Erik Drumond, a Népszövetség főtitkára fogadta a sajtó képviselőit. Mindenekelőtt kifejezte előtük köszönetét azért a vendégszeretetért, melyben a kormány és a közönség részesítette. Ismertette ezután a Népszövetség feladatát, majd a sajtó tudósítói intéztek hozzá kérdést, ismeretes bukaresti nyilatkozataira vonatkozólag, melynek a magyar kölcsönről és a kisebbségi kérdésszóló részeit a sajtó Magyarországra nézve kedvezőtlen formában közölte.

Sir Drumond a kérdésre ezeket jelentette ki:

— A kisebbségekre vonatkozó gondolataimat bukaresti interjuvolóim félreértették. Azt kívántam kifejezni, hogy a Népszövetség működése a kisebbségeket

illetőleg olyan esetekre szorítkozik ahol a békeszerződések pontozatai lettek megsértve, vagy ahol a sértés veszélye forog. Ily veszély lenne például egy törvény, vagy adminisztratív intézkedés, amely világosan a kisebbségek ellen irányul, felretéve az illető ország egváb nemzetiségeit.

Ami a kölcsönt illeti, én csak bizonyos nehézségekre gondoltam, amikkel a kölcsön elhelyezése a piacon találkozni fog.

Rómából jelentik, hogy Drumond népszövetségi főtitkár írásban kért Mussolininál kihallgatást. A találkozás valószínűleg november ötödikén lesz. Az összeívetelnek római politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Megkezdődtek a lakásrekvirálások

Ervénytelenek az október 14-ike után kötött szerződések

Az új lakásrendelet értelmében néhány nap óta megkezdődtek a lakásrekvirálások Nagyváradon is. Helyesebben az idevonatkozó törvényes rendelkezéseket tekintve rekvirálásról — legalább egyelőre — nem lehet szó. Tény az, hogy egy-két ügyvédnek, orvosnak rendelő-szobáit is följegyezték, egy sereg privát-lakást is azok közé soroztak, melynek sorsáról a bizottság később fog határozni.

Kolozsvárott meglehetősen nagy hullámokat ver a lakásrendelet foganatosítása. Popov Adonisz dr. a kolozsvári lakók szövetségének főtitkára tett erre nézve figyelemreméltó nyilatkozatot:

— A szóban forgó rendelet — úgy mond — kimondja, hogy háború, mozgósítás és mindazon esetekben, amikor az államérdekek megkívánják a lakásrekvirálást a kormány jogosult mindennemű lakásrekvirálás elrendelésére és pedig olyan szigorú értelemben, hogy az alkotmány szerint e törvényes intézkedést semmiféle igazságügyi szerv, így például a legfelsőbb semmitőszék határozata sem teheti vita tárgyává s ha a kormány úgy látja, hogy az állam érdeke azt megköveteli, az ellen semmiféle felelősségnek helye nincs.

— Muresan prefektus két ízben is, így Gróza Péter miniszter és Róth Hugó dr. előtt kijelentette, hogy a rekvirálási rendelet életbeléptetése kizárólag huszonöt háztulajdonos által beadott protestáló iratnak tulajdonítható.

— Amikor a működési szabályzat elkészült, katasztroft állítottunk fel a szükségelt lakásokról. Megállapítottuk, hogy legfeljebb száz katonatisztnek, illetve tisztviselőnek lehet csak jogos igénye lakásra, amelyet 1924. április 30-ig minden zökkenés és a lakosság zaklatása nélkül ki tudtunk volna elégíteni. Ebből a százból is csak negyven olyan esetet állapítottunk meg, amelyben azonnali gyorsasággal kellett volna lakásról gondoskodni.

— A lakáshivatal eddig tizenkét rekvirálást foganatosított, illetve határozott el, amely ellen mindenki élt felelősségi jogával a prefekturán működő Comissiuinea de Reclamatiu-nehoz, amelynek három tagja dönt a felelősségek sorsa felett. Fontos klauzulája a rekvirálási rendeletnek, hogy lakásából senkit ki nem tehetnek, azonban azoknak a lakása, akik október 14-ike után kötöttek lakásszerződést, teljesen illuzóriussá válik, miután a prefektus lakásrekvirálási rendelete akkor már megjelent.

A lakásrekvirálási rendelet egvébként már Erdély minden nagyobb városában megjelent és ezek között Aradon és Temesváron különböző kommentárokkal kísérik a rendeletet mely itt-ott a polgárság körében kollektív-akciót váltott ki. Aradon például a lakásrendeletet így értelmezik a lapok:

A rekvirálási rendelet kimondja, hogy azokban a városokban, amelyekben lakás-szükséglet mutatkozik, egy úgynevezett vegyes lakásszámláló bizottság alakul, a melynek tagjai a hadkiegészítő bizottság egy delegátusa, a rendőrség képviselője, a város és megye egy-egy kiküldöttje. Ez a bizottság csak a szabad vagy bérbevehető lakásokat állapítja meg, rekvirálási joggal nem rendelkezik. A rekvirálást egy másik bizottság hajtja végre, amelynek elnöke a mindenkori prefektus, vagy helyettese, tagjai a hadkiegészítő parancsnokság feje, a hadkiegészítő parancsnokság rekvirálási irodájának főnöke, a megye egy delegált tisztviselője és a pénzügyi adminisztrátor, azonkívül a Lakók Szövetségének és a Háztulajdonosok Szövetségének egy-egy delegáltja. Kizárólag ez a bizottság rekvirálhat csak, illetve utalhatja ki a lakást az arra illetékes tisztnek, katonának, vagy állami tisztviselőnek. A bérbeadás mindenkor a bizottság által megállapított bérösszeg ellenében történik, téves tehát az a fölfogás, hogy lakásokat minden ellenszolgáltatás nélkül lehet elrekvirálni.

Georgescu János prefektus, mint a bizottság elnöke kijelentette, hogy minden egyes esetben igazságosan fog eljárni, al-

Monna Vanna
gyönyörű monumentális film-remekmű.

kalmazkodik a törvény szelleméhez és minden igyekezetével azon lesz, hogy a visszaéléseket meggátolja.

Temesváron a lakásrekvirálások már eddig is számos panaszra adtak okot. A temesvári polgári szervezet ezért elhatározta, hogy előterjesztéssel fordul a minisztériumhoz és kéri, hogy Temesváron a rekvirálásokat szüntessék be. Temesváron ugyanis rengeteg laktanya áll üresen a város közepén. A polgári szervezet azt a javaslatot terjeszti a minisztérium elé, hogy a lakosság saját költségén átalakíttatja a laktanyákat, hogy azokban tisztai elszállásolásra alkalmas lakások legyenek. A laktanyák ma sem szolgálják eredeti rendeltetésüket és a lakosság hajlandó a tisztiek és katonák elhelyezése céljából saját anyagi erejéből áldozni a laktanyák átalakítására. Végül az előterjesztés arra kéri a minisztériumot, hogy a kormány létesítsen Bukarestben egy olyan hitelintézetet, amely kizárólag az építkezésekre nyújtana előnyös feltételű kölcsönöket ugyanolyan feltételek mellett, mint a legutóbb létesített ipari hitelintézet teszi ezt az ipar előmozdítására.

Kezddék meg a kényszer-építkezést

A mai ankét a városházán

Lokális jellegű megbeszélésre gyűl össze ma délután néhány szakember, néhány derék polgár, akik szívótkön viselik a város érdekeit és a város hivatalos képviselői. A megbeszélés tárgya: az építkezés és céljai is van talán: valami reformtervezet elkészítése, mely alkalmas arra, hogy új életre keltsen a tetészalott építőpárt.

A kis városi ankétan el fogják mondani, hogy türelmetlen a lakáshiány, elviselhetetlen a polgárság molesztálása, akit legszentebb jogában, otthonában háborgatnak meg a szűkség kényszerítő hatása alatt. Egyetlen segítségnek az építkezés mutatkozik. Tehát építkezni kell. A rossz, bedőléssel fenyegető házak helyén csinos ház-sorokat kell varázsolni, palotákat kell emelni a város díszes részein, hol már tíz évvel ezelőtt belevágott a csákány a roskatag, elcsúfító épületeibe.

A csákány helyett akkor puskát kaptak a költöves, de a puska helyett — a véres idők elmúltával — nem kaptak vissza a csákányt, a vakoló kanalat. A gazdasági helyzet véglegesen holt vágányra toldott, a házak tulajdonjoga csak névleges és az állam, mely a háború alatt és után egyetlen szociális dolgot művelt: a lakbérek keresztülhajtott maximálását, ezzel az egy szociális tétivel növelte dráássá és egyre növekvőbbé a szociális nyomort. Jól tudjuk: a főte véglegesen visszavonult az építkezési fronttól, árufelhalmozásában, csempészésében, kospénzben talál sokkal rentábilisebb elhelyezkedést.

Csak egy tökéletesebb gazdasági politika, egy egészségesebb légkör segíthet és pillanatnyi segítyt nyújthatna a kényszer-építkezés is. Hatalmas bankok, kereskedelmi vállalatok, gyárak alakultak itt az esztendő folyamán, mely tökéletét korántsem merítette ki a lakásszerzésben, de a kispolgársággal szemben ereje kis hányada is eég volt ahhoz, hogy az autochton lakosság kárára elhelyezkedjen. Elhelyezkedjen lakáshivatal, lakástörvény, rekvirálási rendelkezések ellenére. A lakásokból pedig pénztár-termek és irodahelyiségek lettek és a növekvő tömeg még jobban összezsugorodott.

Nem sok reménnyel tekintünk a mai építkezési ankét elé, melyen Mostovits József dr., Megyeri Ferenc mérnök, Barbu Romulus bankigazgató és a város részéről Vostinar főjegyző, Közeghy főmérnök és Mangra főgyógyész vesznek részt. Ha komoly lehetőségekkel bírna ez a bizottság, vagy a várost saját hatáskörében tudhatná tettekre sarkalni: egy módja van a segítségnek: tessék megkezdetni a kényszer-építkezést!

Cáfolják a Károlyi-per törlését

Októberi politikusok összejövele Budapesten

Budapestről jelezték, hogy október 31-én, Nagy Vince meghívására, az októberi forradalom politikai összejövetelt rendeztek a Royal-szálloda fehér termében. Az összejövetelen Nagy Vince párhuzamot vont Kossuth Lajos forradalma és az októberi forradalom között. Fejtégetései abban a következtetésben csúszkodtak, hogy közel van már az idő, amikor az októberi eszmék diadala juthatnak. Batthyány Tivadar arra mulatott rá, hogy Bethlen István gróf már 1919-ben Bécsben előkészítette azt a politikát, amit jelenleg Magyarországon képvisel. Farkas István szociáldemokrata azt mondja, hogy az emigránsok szívesen állanak esküdtszék elé.

Az összejövetel még tartott, amikor Veér Imre felállt és kijelentette, hogy bizalmas értesülése szerint peritöréssel megszüntették a Károlyi-perit. E kijelentésére később a Magyar Hírlap munkatársa megkérdezte Veér Imrét, aki úgy nyilatkozott, hogy nem azt állította, mintha a kormányzó már elrendelte volna a peritörést, hanem csak annyit mondott, hogy a magyar kormány a nagykövetségi érkezőlet átirata alapján hozzájárult ahhoz, hogy az eljárást a Károlyi elleni bűnperekben megszüntesse. Őt, mint az Emberi Jogok Ligájának tagját, a párisi elnökség értesítette erről. Illetékes helyen Veér nyilatkozatával kapcsolatban kijelentették, hogy az a valóságnak meg nem felel.

Az októberi összejövetelen különben még Nagy Ernő, Vámbéry Rusztem és Persián Adám szóltak fel. Az összejövetelen lelkesen éltették Károlyi Mihályt és politikáját.

* Megbízható középáru szövetek mellett a legjobb izlésnek megfelelő egész finom raglán, télikabát és öltöny szöveteket is nagyválasztékban tartok rak táron, melyeket szintén meglepő olcsó árban árusítok. SZÉKELY posztóáruháza. Avram J. (Kossuth) utca 5. szám.

* Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a belek szabályos működésére. Koprol az ideális és jóízű csokoládé hajtó erre a legalkalmasabb.

* Az Apolló palotával szemben levő Consum áruházba nagy tömeg kabát, kosztüm, öltöny és ruhaszövet, vászon és bélésáru érkezett, mely árutömeg helyszűke miatt meglepetést keltő olcsó árban kerül eladásra.

* Brassói Kozák Dávid és fia, Európa legjobb, leghírnevesebb cigányprimásai a mai naptól kezdve a Palace-kávéházban elsőrangú zenekarukkal hangversenyeznek.

* Iparművészeti tanfolyam. Holnap kezdődik Iványi József Jenő iparművész vezetésével az utolsó batik-, selyemfestő és montirozó tanfolyam. Tanít vászon, selyem és bőrbatikt, selyemfestést, párna, terítő, lámpaernyő, diszabák stb. művészi díszítését, illetve készítését. Beiratkozni még lehet d. e. 11-12-ig. d. u. 3-5 óráig Str. Pasteur 47. (Kórház-u). Amerikába utazóknak igen előnyös összevont tanfolyam.

* A Körösparti Áruház minden cikkénél az előírt olcsó árakból tisztviselőknek árendeményt ad.

TÁVIRAT

5000 méter angol kabát szövet érkezett minden színben, melyet 330 leies árban árusítunk ki.

Bwdul Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 10. sz.

SCHNEIDER és MIHELFI.

Ezt muszáj elolvasni!

Vételkötelezettség nélkül meggyőződhet, hogy a legkisebb bevásárlásnál is szívesen kát takarít meg magának

„PLENDID” férfikalap és úri-dívat üzletében

Avram Iancu (Kossuth-u.) 16., hol csak a legelsőrangú divatcikknek olcsóbbak mint bárhol!

Gyúrkits kalap	650 Lei	Börkeztű	275 Lei
Legújabb dívatka	200 L-től	Keménykalap	250 L-től
Lapok	130 L-től	La Socknik	30 L-től
Valódíselyemnyak-kendők	130 L-től	Jägering és nadrag	180 L-től
Bokavédő	130 Lei	Fehéring	260 Lei

Tisztviselőknek külön árkedezmény!

Figyelem! Megérkezett! Figyelem

Eredeti amerikai

hócipők és sárcelpők

világhírű gyártmány: Női hócipő 2 csattal L 464.—
Gyermek sárcipő L 170.—
Női sárcipő L 232.—
Férfi sárcipő L 256.—

Kizárólagos vezérképviselet Erdély és Bánát részére

Aranyl cipőáruház

Piața Regina Maria (Bémer-tér). 4

Nyitott és csukott

autók

bérelhetők minden időben Magyarországra is.

Andriska és Rosenbaum

auto garage, Calvin-utca 15. sz.

Telefon 209. Telefon 209.

Ugyanott Michelin Cable auto gummi és benzín kapható.

HATÁSOS SZEREK!

„China Vasbor”

valódi tokaji erősítőszér, gyengékedők, vérszegények és lábadozók számára. Étvágygerjesztő és vérjavító. Kitanó ízű. Hírneves orvosok rendelik. — Egy üveg ára 20 Lei.

Tüdőbetegek kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró-léle

„SIROLT”

Egy üveg ára 40 Lei.

Főraktár: Dr. Biró gyógyszerár, Cluj — Kolozsvár, valamint kapható legtöbb vidéki gyógyszerárban. — Aki pontos címét közli, az megkapja ingyen „Miképp óvakodjunk a tüdőbajtól” című könyvecskét.

Szövetek

Leszállított árban

kabát, köpeny, kosztüm, valamint csinos aljkelmékből órlási választék

Vadas Jenő

női divatáruház Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 5. szám. Telefon 807

ELŐSZÓ

* **A reformáció ünnepe Debrecenben.** Debrecenből jelentik: Impozánsan ünnepelte Debrecen reformátussága a reformáció négyszázhatodik évfordulóját. A nagytemplomban Balthazar püspök az istentiszteleten ünnepi beszédet mondott.

* **Uj felebbezési bizottság a vagyonszerzés és keresetadó megállapítására.** A pénzügyigazgatóság november hatodikán kezd működni a harmadik felebbezési bizottság, amelynek Docán táblabíró az elnöke és amely a vagyonszerzés és keresetadó megállapítások ellen beadott felebbezéseket tárgyalja. Ezenkívül külön bizottság alakult, amely a speciális adókievítő bizottság határozatai ellen beadott felebbezéseket motiválja. Ebbe a bizottságba Iliescu, Urbanescu és Rácz pénzügyi főtisztviselőket delegálta a pénzügyigazgatóság.

* **A Rosé vonósnégyes ünnepélyes fogadtatása a váradi zenésztársadalom** abban a kiváló megtiszteltetésben részesíti a világ legelső mesterét, milyenbe Bécs város közönsége részesítette. Az elmúlt napokban a mestert 60 éves születésnapja alkalmából a november 13-iki hangverseny iránt óriási az érdeklődés és így mindenki helyesen cselekszik, ha jegyét már most biztosítja a Hegedüs Hírlap-irodában.

* **A Gutenberg Dalkör kulturdél-előtti.** Nívós és minden tekintetben szép matiné rendezés vasárnap, november 4-én, délelőtt fél 11 órakor a Kath. Kör disztermében a Gutenberg Dalkör, a nagyváradi nyomdászok e kitűnő dalos gárdája. Az eddigi nagy sikert aratott matinéit folytatja a dalkör és a mostani műsor méltán megérdemli a legnagyobb érdeklődést. Csupa elsőrendű szám a műsor, melynek főbb pontjain Baksay Judit, a kiváló operaénekesnő, Balassa Ernő, Pajor Oszkár, Harsányi Miklós, Demkó Böske szerepelnek. Ezenkívül a dalkör néhány szép dallal szerepel. Színe kerül Az ezresbankó egyfelvonásos bohóság is Balassával, Békésivel és Pajorral.

* **16.000 dollárt, azaz 3.200.000 leit kapott egyetlen fellépéséért Michael Bohnen,** a bécsi Hofoper baritonistája a newyorki Metropolitan Theatertől. Bohnen ma Nagyváradon játszik a „Cezarina” című filmszlágerben, a Dorian Filmszínházban.

* **A női ipariskola a Calvin-téri elemiben nyer elhelyezést.** A női ipari szakiskola számára, mely helyiség híján nem nyílhatott még meg, most keresnek alkalmas épületet. Erre a célra az illetékes hatóságok a Calvin-téri (Tisza Kálmán-tér) elemi iskolát szemelték ki, amelyet ketté lehet osztani, úgy, hogy az elemi iskola is megmarad. A helyszíni szemlét tegnap délután ejtették meg Gocán főigazgató és Dejeu Péter kulturtanácsos.

* **A reformáció emléke.** Az evangélikus templomban (Szt. László-u. 26.) a gyülekezet most vasárnap 10 órakor kezdődő istentisztelettel fogja megünnepelni a reformáció emlékeztető, mely alkalommal a híveknek az ur-vacsorája is ki fog szolgálatni.

* **Uj rezsim az Általános Takaréknál.** Az Általános Takarékpénztár részvényeinek többsége legutóbb Fenyvessi Sándor volt nagyváradi, majd szatmári bankigazgató kezébe került. Ez a tény, valamint Fenyvessi egy nagyszabású koncepciója, amely most megvalósításra vár, a pénzügyintézet alapszabályainak némi megváltoztatását tette szükségessé. Tegnap e célból az Általános Takarékpénztár rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Werner Kálmán elnököl. A közgyűlés betöltötte az igazgatóság és felügyelőbizottságban megüresedett helyeket. Az igazgatóságnak tagjai lettek: Bárdossy Kornél ténparancsnok, Molnár Antal vezérigazgató,

Erdélyi Miklós dr, Somogyi Ödön dr, Faragó Kálmán fanagykereskedő, Fenyvessi Ferenc gyógyszerész (Nagyszalonta) és Fenyvessi Sándor. A felügyelő bizottságba új tagul Faragó Viktor fanagykereskedőt választották be.

* **Thomán István és Thomán Mária koncertje** e hó 10-én, szombaton este a Kath. Körben. Jegyek a Musicában.

* **Sztrájkolnak a „magyar” szabók.** A magyar szabók a szabóipar egy alfája, ezek készítik a falu ruháit. A magyar szabók — kijelentésük szerint — elmaradtak fizetés dolgában nemcsak a többi iparágaktól, de a rokonszaktól is. Ezért 100 százalékos fizetésjavítási kérelemmel fordultak a munkaadókhoz, akik öt százalék bérjavítást ajánlottak fel, de ezt sem általában, csupán egyes ruhadarabok elkészítésénél. Az egyezkedési tárgyalások, melyeket Vasca munkaügyi felügyelő vezetett, eredmény nélkül maradtak. A hiábavaló egyezkedési kísérletek után Vasca kiadta a sztrájkengedélyt s a rendőrség sztrájkantya engedélyt adott az alkalmazott magyar szabóknak, akik sztrájkba léptek. Tekintve, hogy a falu népe ilyenkor szerzi be ruhaszükségleteit, a sztrájk valószínűleg nem fog elfajulni, hanem megtalálják a közeledés útját.

* **Az új lakbértörvény alapján** nem igen lehet megfelelő lakáshoz jutni. Két órán át otthonosan fogja magát érezni, ha megnézi a „Cezarina” című filmszláger a Dorian Filmszínházban.

* **Bihorul—Egyetértés bajnoki mérkőzés** lesz vasárnap fél 4 órakor, előzőleg fél 2 órakor Szatmári Törökvs—NAC bajnoki.

* **A protestáns thea-délután,** melyet az árvaház megnyitása alkalmával, a reformáció emlékünnepe napján tartott meg a protestáns nőegylet a Kath. Körben, rendkívüli érdeklődés mellett zajlott le. A theadélután szép jövedelmet hozott az árvák számára.

* **KERTÉSZ Str. Rimanóczy-utcai** szövet, posztó, selyem és vászonüzlete utólérhetetlen olcsó áráival. A cég kizárólag elsőrendű, megbízható árukat hoz forgalomba.

* **Holttest a félix-fürdői csatornában.** Tegnap egy ismeretlen, 65 év körüli, összeszürke nadrágot, kabátot és olasz katonaköpenyt viselő férfi hulláját találták. A hulla kiletét mindezideig nem sikerült megállapítani.

* **Enescu hegedűművész váradi fellépése** e hó 21-én lesz a Kath. Körben. Jegyeket a Hegedüs Hírlapirodában lehet váltani.

* **A legszebb férfi, a legkiválóbb operaénekes és a világ legerősebb embere** látható ma a Dorian Filmszínházban. Ez a három csodaember nem más, mint Michael Bohnen, a „Cezarina” című filmszláger főszerepében.

* **Eljegyzés.** Wégnér Janka és Füzés Béla (Élesd) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Felhívás jelentkezésre.** A rendőrség a kolozsvári haditörvényszék rendeletére felhívja Reiner Samu 1898. évi születésű nagyváradi lakost, hogy 10 napon belül a haditörvényszék előtt annál is inkább jelentkezzen, mert ellenkező esetben a törvény értelmében egész vagyonát elkobozzák, állampolgárságát elveszti és azonnal, ahol megtalálják, letartóztatják.

* **Építő munkások** e hó 4-én, vasárnap délelőtt 9 órakor gyűlést tartanak szakszervezeti helyiségükben. A napirend fontosságánál fogva megjelenésre kértnek az összes építő iparhoz tartozó munkások és munkások, tekintet nélkül, hogy tagja-e a szakszervezetnek, vagy nem. Építőmunkások vezetősége.

* **Saját érdeke megtekinteni** azt az árutömeget, amelyet a Körösparti Áruházraktára tartalmaz.

* **Hirdetmény.** A 2. vadászrezd 1. hó november 5-én a lóvásártéren reggel 9 órakor 2 darab lovat ad el nyilvános árverésen. Árverelők kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát bánompénzben letenni. Prefectul politie.

* **10.000 kínai, néger, japán, indián** játszik a „Cezarina” című filmszlágerben, amely a Dorian Filmszínházban kerül színre.

* **Dr Pelle és dr Simonca indexen.** „Herceg” Kovács. Elkártyázott százezrek. Rosszul áll a széna. Pesti zsidók. Strauss ömeltósága. A paszulykirály. Suba alatt. Egy kapzsi asszony hurkot font a vagyoniért. Rémregény egy betörés körül. Levél a mamához. Kis szökevény a kolozsvári gyorsan. A kikoszorózott völgyén szerencsése. Bátorság. Meisselsnek léprement Réz bácsi. A pontos elszámolás stb stb. szenzációi a gazdag tartalommal megfélemlítő Ördög legújabb számának. Egyes száma 8 lei. Kapható minden hírlapárusnál.

Monna Vanna

Tragédia 7 nagy felvonásban az Apollo mozgószínházban, november 5—10-én

* **Az Ivria héber nyelvkör** újból megkezdte működését. Az Ivria héber nyelvkör amely immár 2 év óta rendezi héber nyelvű előadásait, a kissé hosszúra nyúlt nyári szünet után ismét megkezdte működését. E nyelvkör távol tartja magát mindenféle hitközségi és napi politikától és egyetlen célja az élő héber nyelv és héber nyelvű irodalom kultiválása. F. hó 3-án d. u. 4 órakor Str. Cuza Voda 2. (Szacsavay-u.) Mussler Mózes fog előadást tartani: A zsidó irodalom helyzetéről napjainkban címmel. Minthogy a nyelvkör független minden zsidó pártáryalattól, szívesen lát a nyelvkör vezetősége mindenkit, akit a héber nyelvű előadások érdekelnek.

* **A tanács elhelyezteteti a Beöthy Ödön-utcai benzintelepet.** A „Leonidas” autófelszerelési vállalat és garázs Beöthy Ödön-utcai házában benzintelepet létesített, holott ez szabályrendeletileg tilos. Az utca lakossága küldöttsegileg protestált már régebben úgy a polgármesternél, mint a prefektusnál a benzinkrattár áthelyezése miatt, mely levegőberöpitéssel fenyegeti az egész városrészt. A tanács újlag foglalkozott a „Leonidas” két vagon benzinjével és elhatározta, hogy a legerélyesebben megszünteti a város közepén lévő tüzfészket. A felelősség mindaddig, amíg ez a benzinkrattár a mai helyén lesz, a tanácsost illeti.

* **A Népkönyha céljaira** a Dreher Hagenmacher Nagyvárad Sörgyár r.t. 600 leit adományozott, mely adományért hálás köszönetet mond az Elnökség.

* **Olcsó élelmezés.** A nehéz probléma megoldatott azzal, hogy a sütők, a pékek, hentes és mészárosok, cukrászok és vendéglősök összeállottak és elhatározták, hogy tekintettel a jótékony nemes célra, november 10-én a Kereskedelmi Csarnokban tartandó iparosok multságára kiárúztatás céljából mindent ingyen bocsájtanak rendelkezésre. Ily olcsó és jó élelmezés még sehol nem volt. Legyünk tehát mindnyájan ott.

* **Nem kell adót fizetnie** azután a pénz után, amit elkölt. Fektesse be a pénzt a „Cezarina” filmszláger előadásaira, a Dorian Filmszínházba érvényes jegyekbe.

* **BLUM harisnyái a LEGJOBBAK!**

Nem üres reklám

Jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél

Avram I. neu (Kossuth) u. ca. 5.

Női és férfi szövetek, barchet, flanel, schifon, vásznak stb.

* A Bonbonniere novemberi műsora szenzációs. A közönség meleg szeretettel fogadta az új társulatot és előadás után meglepedéssel távozott. Az elsőrangú világvárosi műsor keretében fellépnek: Vasvári Adolf az országos komikus-verseny kitüntetett komikusa, Vidos Jenő a kitűnő humorista, Molnár József a budapesti Renaissance színház kitűnő művésze, Münich Baby a kecskeméti színház szubrettje, Joette és D'any mester táncospár, 3 Clarions eredeti angol stepp-táncosok, 2 Woronovszky orosz táncosok, stb. stb. A műsorban két elsőrangú darabbal és egy tréfával nyújt művelzetet a kitűnő társulat. Az előadás pontosan 9 órakor kezdődik.

* Az idei karácsonyi zenealbumok: Moravetz, Rózsavölgyi, Bárd-Nádor és minden más kotta csak a Hegedüs Hirlap-iroda zeneműosztályában kapható.

* Szombat este nyílik meg a Parisien Grill. A nagy jövőre hivatott és már eleve széles körben érdeklődést keltett Parisien Grill, ez a fővárosi nivóú mulató szombaton este nyílik meg. Az átalakítás munkái készek, csillogó köntösben vár az igazán szórakozni vágyakozó közönségre ez a pompás tánclokál, melynek a mai fejlődő éjszakai életben oly nagy hiányát érezte a sivár vidéki, unalomba süppedt fiatalság. A Parisien Grill mindig nivós, minden vitát felül álló exkluzivitásával a diszkrét szórakozást kedvelő uriközönség mindenkor kedves szórakozó helve lesz.

* Értésítés. Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy a Strada Saguna (volt Kapucinus-utca) 1. szám alatt Kárpátokhoz címzett vendéglőt átvettem, melyet Vadászkürt cím alatt e hó 3-án este disznótorral egybekötve, ünnepélyesen megnyitok. Kitűnő konyha. Állandóan villásreggelik, ebéd és vacsora. Tisztán kezelt borok, állandóan frissen csapolt temesvári szalonsör. Becses pártfogást kér, tisztelettel Ille János vendéglős.

* Női divatszalon megnyitás. Zenker Nándorné, Maksi Ilona női divatszalonját újból megnyitotta I. C. Bratianu (Szaniszló)-utca 25. szám alatt.

* Legszolidabb napiáron! készíték és javítok minden fémipari munkát. Manometer! mérlegsúlyokat és mindennemű mérő műszert hitelesen javítok. Telefon-felszerelést és elektromos berendezést a legolcsóbb áron vállalam. Új manometer raktáron. Rajz Andor elektro és precízió mechanikus. Str. Cosbuc (Szalárdi-u.) 9. szám, (Rosenzweig-palota.)

LEGUJABB

Vilmos császár megdorgálta a német trónörökös

Berlinből jelentik: A német trónörökös Sziléziában, Olsben levő birtokára érkezett. Néhány héttel előbb ama kérelmét, hogy mint egyszerű földbirtokos beutazhasson: a kancellár a kérést teljesítette. Utja előtt a trónörökösnek Vilmos császár következőket mondotta:

— „Hogyan ígérhetted meg, hogy csupán mint egyszerű földbirtokos fogsz élni és alkalmazkodsz az új rendhez? Ha Olsben majd esetleg monarchista emberek látogatnak meg: nem szabad többé kezűket megráznod és azt mondanod, hogy örülsz, mert vannak még derék, hű németek.”

Krupp végleg kiszabadult

Párisból jelentik: Krupp a megszálló hatóságokkal kötött megállapodás alapján végleg kiszabadult fogságából.

Eljárást indítanak az októbrista vacsora szónokai ellen

Budapestről jelentik: Az ügyvédség az októbristák által rendezett vacsora szónokai és tüntetői ellen eljárást indított izgatás, lázítás és a királyság intézménye ellen elkövetett büntett és csendháborítás címén.

SZÍNHÁZ

— A papa kedvence. Ma este bérleten kívüli előadásban kerül színre a Papa kedvence énekes bohózat, melynek a címszerepét Pintér Böske fogja nálunk először játszani. E nagyszerű bohózatban a társulat legjobb erői vesznek részt Tóth Elek rendezésében. A papa kedvence a szombat esti előadáson kívül hétfőn A) bérletben lesz a színház műsorán. A papa kedvence szombat esti előadására miután az bérleten kívül lesz megtartva, az összes páholyok is eladásra kerülnek.

— Szulamith. Szombaton délután mérsékelt helyárrakkal új szereposztásban és betanulásban a Szulamith, e zsidó tárgyú keleti opera lesz a színház műsorán Baksayval a címszerepben. A többi szerepeket Zilahi, Borovszky, Galambos, Misoga, Madas, Márkus, Vigh, Kertész Mancsi, Gálfi, Horvát, Békési és Bereng fogják játszani. A darabot Hetényi főrendező rendezi és Váradai karnagy vezényli.

— Bucsukeringő. A múlt évi operettslágernek egyikét, a népszerű Bucsukeringőt adják vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal. A főszerepeket ezúttal is Pintér, Borovszky, Misoga, Pogány, Madas, Harsányi, Hetényi, Sor, Gálfi, Kertész és Horváth Marietta játsszák. Ugyerre, mint a Szulamith előadására mérsékelt helyárrakon meg lehet váltani a jegyeket a pénztárnál.

MOZI

— Az Apolló moziban ma, szombaton Harry Piel szenzációs alakítása, a Sátán helytartója kalandortörténet befejező része kerül bemutatásra. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 órai előadás mérsékelt helyáru.

— „Cezarina” — Dorian Filmszínház. A filmművészet egyik leghatalmasabb alkotása, a „Cezarina” látható ma a Dorian Filmszínházban. Pompás filmet Joe May, a „Hindu siremlék” rendezője rendezte és a főszerepeket a szép Mia May és a nagyszerű Michael Bohnen alakítják. A 4 részes, 40 felvonásos film első része szombaton és vasárnap látható a Dorian Filmszínházban. Az előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. A 3 órai előadás mindkét napon mérsékelt helyáru.

Tőzsdei jelentések

Zürich, november 2. Nyitás: Berlin 0.000020, Newyork 561 fél, London 2517, Páris 3282 fél, Milanó 2522, Prága 1645, Budapest 0.0305, Bukarest 270, Bécs 0.0079.

Bukarest, november 2. Zárlat, Devizák: Páris 1210, Aondon 930, Newyork 207, Róma 932, Zürich 37, Bécs 2960, Prága 610, Budapest 105.

Valuták: Márka —, font 940, frank 1225, svájci 38, lira 950, dinár 240, dollár 210, osztrák 30, magyar 80, szokol 610.

Budapest, november 2. A Deviza-központ hivatalos árfolyamai: Berlin 0.16, Bécs 2750—2970, Newyork 19.450—20.550. A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, november 2. Zárlat. Amsterdam 218 egyen., Newyork 562, London 2514 fél, Páris 3275, Milanó 2515, Prága 1645, Budapest 305, Belgrád 677 egyen., Bukarest 270, Varsó 0.0003, Berlin 0.000001, Bécs 0.079'20.

Budapest, november 2. A pénzügyi értékpapírtőzsde hivatalos zárlatai: Angol-Magy. 122, Hazai b. 188, Magy. H. 629, Le-számitoló 81, Olasz b. 3650, Osztr. H. 115, Rima 96, Közuti 18, Déli 89, Államv. 340, Bosny. Ag. 45, Földhitelb. 270, Hermes 65, Ingatlanb. 340, Forgalmib. 340, Forgalmib. 43, Keresk. H. 25, Mercur 21, Keresk. H. 25, Mercur 21, Nemz. bank és tak. —, Keresk. B. 1050, Belvárosi tak. 37, Egy. Bpest főv. 160, Magy. Alt. T. 175, Pesti Hazai Első 3580, Borsod-Misk. 92, Concordia 80, Gizella 52, Hungária gőzm. 108, Victoria 325, Beocsini 1050, Borsodi sz. 265, Szászvári 340, Kohó 660, Drasche 350, Magnezit 280, M. Alt. Köszén 2310, Ujlaki 225, Urkányi 1250, Globus 39, Koburg 40, Csáky 42, Fegyver 1310, Ganz-Danub. 5350, Ganz-Vill. 1650, Győrffy-Wolf 90, Hoffher 175, Láng 136, Lipták 86, Rössemann 56, Schlick 93, Schuller 60, Teudloff 100, Wörner 24, Osztr. légsz. 560, Baróti szesz 16, Boni 95, Danica 98, Égisz 37, Izzó 500, Papiripar 50, Flóra 162, Goldberger 885, Hungária műtr. 197, Hungária szálló 430, Karton 150, Klotild 96, Cukoripar 29, Lámpa 215, Österm. 220, Ruggvanta 206, Vasúti forg. 168, Mezőg. ipar 549, Oceán 30, Olajipar 68, Villányi p. 50, Zagvva-pálfalvai 52, Alt. f. (Mercur) 125, Egy. fa 27, Guttmann 560, Lignum Tröst 94, Malomsok 14, Neuschloss-Lichtig 135, Új Ofa 515, Rézbányai 173, Szlavona 71, Union d. Usines 19, Zabolai 132, Zenta és rosk. 175, Atlantica 56, Levante 650, Trust 114.

Önkéntes házárverés.

A Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 60. számú házastelek Str. Postal (Uri utca) oldalán lévő 5 szoba, előszoba, fürdő és egyéb melléképítményekből álló és a helyszínen megtekinthető területek külön kapu bejárattal és udvarral eladóként beköltözhető magánház november 4 én, vasárnap délután 10 órakor a helyszínen önkéntes árverésen elad sra kerül. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Köszönetnyilvánítás.

Miadazoknak, kik felejthetetlen drága emlékü édesanyánk özv. Walterstela Salamonné halála alkalmával részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, szívesen mondunk hálát és köszönetet. A gyászoló család

100.000
szereplője van a
MONNA-VANNA filmremekműnek.

* A Zsidó Leányegylet céljaira adakoztak: Barta E. és Kohn Ilonka esk. gyűjt. 59 lei, Klein Mózes és Löwy Mariska esk. gyűjt. 180 lei, Dr. Bársony Vilmos és Markovits Margit esk. gyűjt. 110 lei, Fränkel Samu és Rosmann Regus esk. gyűjt. 90 lei, Dr. Erczmann Lajos és Barna Klári esk. gyűjt. 120.50 lei, Kesztenbaum Zoltán és Czukor Ilonka esk. gyűjt. 106 lei, Fülöp József és Blum Olga esk. gyűjt. 159 lei, Lusztig Lajos és Schenk Mariska esk. gyűjt. 161.50 lei, Ullmann Bernát és Sternberg Erzsike esk. gyűjt. 135 lei, Rosenfeld Miklós és Blum Böske esk. gyűjt. 85 lei, Reich József és Heller Erzsike esk. gyűjt. 167 lei, Kata Gyula és Grosz Mariska esk. gyűjt. 41.50 lei, Diósi László és Kohn Irma esk. gyűjt. 145 lei, György Ferenc és Ehrenfeld Rózsika esk. gyűjt. 140 lei, Schreiber Géza és Rosenblüth Annus esk. gyűjt. 45 lei, Rosenberg Jenő és Kertész Nelli esk. gyűjt. 190 lei, Kupfer József és Kann Gizella esk. gyűjt. 82 lei, Farkas Ernő Nagyszalonta, Hass Böske kiváltásáért 140 lei, Klein Lajos és Weisz Rezső esküvőjéről Mezőtelegd, Szalavetz Elvira gyűjtése 200 lei, Leichtmann Jenőné 100 lei, Szirmay József halála alkalmából Szirmay Gizike 100 leit, mely nemeslelkű adományokért hálás köszönetet mond az Elnökség.

* A férfi-szabó iparosokat értesítem, hogy az őszi évadra raktáramat BÉLÉS-ÁRUKBAN dusan felszereltem, melyeket meglepő olcsó Engross árakban árusítok SZEKELY posztó és bélésáruháza Strada Avram Janku (Kossuth-utca 5.)

Férfi fehérnemű nyakkendő, gallér, női- és férfi harisnya szükségletét mielőtt beszerezésé Molnár ressefőlszjátérdekében Reg. Ferdinand üzletét

40

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 2 lei
vastag betűs 4 lei

„INDUSTRIA“

Ipari és kereskedelmi vállalat, Oradea-Mare, Calea Victoriei 1

Raktárban tartunk saját gyártmányú orvosi, vegyész, irodai, raktárnoki, fűszeres, pincér, borbély, hentes és gépész kabinétokei, szőfő, kazántisztító és más munkaszükségletei elsőrangú anyag és kivitelben. — Gyárak, bányák, nagyüzemek figyelmébe ajánljuk magunkat és kívánsáira árajánlattal szolgálunk

Magas kaloriájú

lupényi kőszén, kokszot, sziléziai szalon szén és speciális mosott kővacszenet

valamint belföldi

közép kaloriájú szeneket

azonnal szállít üzemek és szénnyagkereskedők részére

FERROCARBON

Szénkereskedelmi Társaság

Telefonsz. 9. **TIMISOARA** Agrár-palota sziléziai és belföldi bányák kizárólagos képviselői.

Fiók: CLUJ

Calea Regele Ferdinand 70.

Expozitúra: Petrosani, Kattowitz.

LAKÁS

1-2 szobás, kon ház, mellék helyiségek lakást keres gyermektelen házaspár f. é. november hó 15 ére, lel. pót közvetítést fizetnek. Házigazdálkodási viszonyok tárgyalók. Cím: Sonnenfeld nyomda portásánál Str. Printul Carol (Sziléziai D u) 6. 53

Intelligens idősebb magányos urinő lakótérnek menne hasonló nőhöz. — Cím a kiadóban. 123

Debrecenben az álmás mellett levő 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló, 400 □ öl kerítél elcserelném egy kis családi házzal itt helyben, esetleg vidéken Zolnai, Strada Aurel Vlaicu, (Vámház u.) 2. szám, borbélyület. 116H

Alkalmazás

Szakácsnő ki teljesen önállóan jól főz felvételi. Cím a Hegedűs Hírlapirodában. 57H

Vasnők tanuló, lehet 5 leg némi rajztudással felvesszünk „Sunfield” dombozóműnyomda, Strada Vlaicu 29.

Német Magyar, Magyar Német Kelemen f. é. szótár olcsó eladó. Cím a kiadóban. 55

Perzsaszőnyeg szövéshez csomózó gépek felvétel. Cím a kiadóban. 97

Egy mindenes szakácsnő és egy gyermekleányt azonnal kedvező fizetéssel felvesz Crisou kapitány. Érdeklődni lehet d. e. 9-11rig Str. General Berthelot (Sal F. u.) 4. sz. 92H

Ápolónő keresetlik azonnali belépésre a Carei-Mari állami kórházba. Fizetése havi 340 L. és ellátás. Ajánlatok a gondnoki hivatalhoz küldendők. 100

Deutschsprechende Gouvernante wird fuer Ploesti gesucht Schriftliche Antraege Direktion Schenker & Co, Piata Unirii (v. Szeri László tér) 5. 119H

Intelligens, megbízható, jó bizonyítvánnyal, magyar kisasszony gyermekhez állást keres. Nicodinné, Str. Aurel Vlaicu, (Vámház u.) 43. 115H

Budapesti cégeknél volt kézműves és posztos segéd, 31 éves, izr. fiatal ember, segédi, üzletvezetői vagy utazói állást keres. Megkeresést „Munkabíró” jellegre a Hegedűs Hírlapirodába. 114H

Perfect gép- és gyorsíró-író ügyvédi irodai gyakorlatl azonnal alkalmazások, Dr. Pelle ügyvéd, Str. Poitei (Uri u.) 3. 109H

Italszakmában, illetőleg rum és likörgyárosoknál jól bevezetett utazó jutalek napidíj mellett, vidéki vevők látogatására felvétel. Ajánlatokat „Tisztességes megérthetés” jellegre a kiadóba kértünk. 103

Adás-vétel

Eladó egy nagyon szép himzett k. f. s egyterítők, függönyök, ugyanott perzsát szövő leányok felvételnek, Gilányi u. 16 ház tulajdonosa. 131

Eladó 2 méteres esztrogahed, 6 HP Ganz féle villanymotor, 4 HP benzín motor, 6 HP. nyersolajmotor, 1 és fél méteres Radial szita. Transmissiók, gyűjtőkenesű csapágycsák és szilkeretek nagy rakára. Stabíl gépek és felszerelések lerakata, Nagyvárad, Piata M. Viteazul (Nagyváci tér) Táviratelm Stabíl Telefon 16 08 133

Anunț.

Regimentul 87 Infant. angajază 3 Charietisti B. și 3 trompetisti. Es, doritorii sunt rugați a se prezenta la Comandamentul Regimentului Salonta-Mare.

Lőszerszámvereték

elsőrendű kivitelben, minden alakban nikkelből és rézből

METALLUM

Lloyd 1938

fémárugár, fém- és rézöntőde

BRASSÓ-BRASOV Vasut-utca 37.

Vesszünk ócskarezet és fémeket minden mennyiségben

Coastilul orașului municipal Oradea-Mare VI. Secția tehnică.

Hirdetmény.

A városi tanács utasítása folytán a városi közbiztonság egyes épületein teljesítendő helyreállítási munkák vállalati biztosítása céljából folyó évi november 9 én délelőtt 10 órakor a városi székház tanácstermében zárt ajánlati nyilvános árlejtést fogok tartani. Az ajánlatokat zárt és lepecsételt borítékban az árlejtés napjának délelőtt 10 óráig a tanács műszaki ügyosztályánál (Városháza II. em. 2) kell benyújtani. Ajánlatot csak a tanács műszaki ügyosztályánál díjtalanul beszerezhető ajánlati úrlapon lehet tenni.

Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bányapénztől szóló letéti nyugta csatolandó. A bányapénzt a városi házipénztárba kell letétbe helyezni.

Vállalkozó köteles a munkát a tanács műszaki ügyosztályának felhívásától számítandó 7 napon belül megkezdni és oly erővel folytatni, hogy a munkák 30 munkanap alatt befejezhető legyenek.

A városi tanács az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati összegre — szabadon választhat, sőt az ajánlatokat mind vissza is utasíthatja.

Oradea-Mare 1923 november 1.

Kőszeghy József
inginer-sef,
consilier tehnic.

Eladó abroszok, szalvéttákkal, selyem batik, kicai és nagy lámpaernyők, rózsaszín selyem vatta paplan, ebédli perzsák és szmirna szőnyegek, képek, indiai ezüsttel, fehér és fekete kőcsig, egy nyest és egy barnaroka boa, silskin rövid kabát, silskingallérok, egy férfi bunda nutria béleléssel és silskin g. l. l. l. Bulw. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 Jobbra Szász. 65

Használt fekete női etmeneti kabát, fekete férfi téli kabát, egy sötétkék férfi öltöny, továbbá leányka ruhák (12-13 éves), cipők és 37 es spangia kivágott fekete lakcipő jutányosan eladó. Strada Curza Voda (Szacavay u) 19 sz.

Használt, de jókarban lévő Waehler Wilkon (Singer) varrógépek eladók a Derby (Hungária ezüsti) cipőgyárban Érdeklődni lehet a gyár kapusánál 104

Káposztás kádak készletből és megrendelésre kaphatók Gátfelműl Hordó és faárugyárban Piata Osiei (Ósietér) 70H

Magánház öt szobára átalakított lakással. — 450 000, kisebb üzletház 170 000 leírás Str. Ciorogariu (Uri utcában) eladók. Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 135

Eladó 37 és 38 es számú jókarban lévő fél és egész cipő. Megtekint helyi Bunyitay liget 34. sz. Tóth cipésznel 122

Eladó Str. Alexandri (Telek-utcán) sürgősen ház nagy udvarral azonnal átadható üzlettel és lakással. Értekezni Feledí Sándor Str. Bratianu (Szacavay u) 63 45

Kiadó egy bolthelyiség. Csebus (Szalárdi) utca 9. 112

Teljesen új faragott uriszoba és keményfa nappali berendezés eladó. St. Ladislau (Körös) utca 55. 111

Undervood írógépek megvételre keressük. Méggy és László papírkereskedés Str. Vrem Jancu 2 101

Zongora elsőrangú angol mechanikával, 3 pedállal eladó. Kálvária-utca 20 em. bal. 86

Egy új világos háló, ebédli szalon, 12 fiókos festett szekrény eladó. Cím a Hegedűs Hírlapirodában 113

Eladó St. Ladislau (Körös utcán) 3 ház nagy telek, Bethlen-u. nagy ház iparteppel és engedéllyel olcsóan Welsz Gizi, Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 10

Eladó díófa ebédli bór székkel, ébenfa szalon, gyöngy és réz berakással, antik szekrény, íróasztal consul tűkör, ovál asztal és egy olcsó pul. téros hálószoza Bulwardul Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra. Szász. 63

Uttelevekhez, bérletekhez legutányosabban kasszít fényképeket Zenko fényképező Str. I. C. Bratianu (v. Szacavay-utca) 25. szám.

Bizományba elfogadok bármilyen féhémenőt — porcelánokat, szőnyegeket és képeket Bulwardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 Jobbra Szász 61

Magánpénzt bármilyen kevés összeget közvileg egy órában belől közvetítünk. Különbajareta szobákat lakásokat tudunk Str. Episcopului Pavel (Pavel u.) 5. 96

Perzsák és szmirna szővést tanulnék privát háznál. Címeket a kiadóba kérek. 120

Fehérnemű javítást házban csak egy díjért vállalna idősebb urinő. Cím a kiadóban. 121

Elvezett Kas har Henrichné névre 105142 számra kiadott magyar utlevél Kármán b. megtalálást, mivel rá ugyanis élték telen, adja be jutalom ellenében a Royal kávéház kasszájához. 11

Tisztviselőnek lehetősé magános nőnélteljes ellátást keres Címeket a kiadóba kér 10

Perfect féhémenű varrónő ajánlkozik házakhoz Címeket a kiadóhivatalba kér. 9

Str. Reg. Ferdinand 9.

Stepper cukrászda mellett, Dr. Petriné látószék üzletében tekintse meg

HERBST

Ékszerész raktárát és a k. rakatban az árákat. Brillantot, arany- és ezüstdisznárgyakat, órákat olcsón ott vásárolhat. Brillant, arany és ezüster magas árákat fizetnek.

Kiadó

eladó lakás 24 ór alatt diszkrétan intézem.

Welsz Gizi

Strada Tipografiei

Nyomda-utca) 4. sz.

Remélesek

Írdja más, hogy leggyorsabban látnál

utteleket és vízum

Kolozsvári, Brassó és Bukarestben

DEUTSCH és FIA
futárlapja
Pannónia kávéház

Bodega
berendezés
szép, komplett, el

„Ardeal”

Strada Ciorogariu

(volt Uri-utca 8.)

Telefon 203.